

व्याकरणिक विशेष : विकार समरूपीभवन

विकार समरूपीभवन म्हणजे दोन किंवा त्याहून अधिक कारक-विभक्तीकरता एकाच प्रत्ययी रूपाचा होणारा वापर. विभक्तीप्रत्ययाचे रूप हा कारकसंबंध ठरविणारा निकष मानला गेला आहे. कॉग्री (१९९१:४४-४७) यामध्ये नोंदविल्याप्रमाणे जर एखादी विभक्ती ही स्वतंत्र प्रत्ययाने दाखविली जात असेल तरच तिला व्याकरणिक दृष्ट्या वेगळी विभक्ती म्हणून मान्यता मिळते.

मराठीच्या प्रादेशिक बोलींमध्ये दिसून येणाऱ्या विकार समरूपीभवनाची उदाहरणे प्रामुख्याने "नॉन-कोअर" या प्रकारात समाविष्ट होतील (ब्लेक २००१:११९-१४४). कोकण पट्ट्यातील जिल्ह्यांमध्ये अश्या पद्धतीचे विकार समरूपीभवन प्रामुख्याने दिसून आले.

संपूर्ण मराठी भाषिक प्रदेशात कर्म आणि संप्रदान या कारक संबंधांचे विकार समरूपीभवन दिसून येते. उदाहरणार्थ, 'त्याने राधाला पाहिले' आणि 'आईने प्रियाला पुस्तक दिले' या दोन्ही वाक्यातील [-ला] हा एकच प्रत्यय अनुक्रमे कर्म (राधा) आणि संप्रदान (प्रिया) या दोन्हीना चिन्हांकित करतो. याचप्रमाणे करण आणि प्रेरक या दोन्ही कारकसंबंधासाठी प्रमाण मराठीमध्ये [-ने] विभक्ती प्रत्यय वापरला जातो. परंतु मराठीच्या सर्व बोलींमध्ये अशा प्रकारचे विकार समरूपीभवन आढळले नाही. उदाहरण - पालघर जिल्ह्यातील हातेरी तालुक्यात 'पेनाकडं चित्र काडतोय' (तो पेनाने चित्र काढत आहे) या वाक्यात [-कडं] हा प्रत्यय करणकारकाचा दर्शक म्हणून वापरला जातो तर [-ने] हा प्रत्यय प्रेरककारकाचा दर्शक म्हणून वापरला जातो.

महाराष्ट्रातील कोकण पट्ट्यातील पश्चिम भागात आढळलेल्या विकार समरूपीभवनाचे खाली वर्णन केले आहे.

१.० व्याकरणिक विशेषाची नोंद

[-शी] हा प्रत्यय मराठीच्या सर्व बोलीत सहसंबंध दर्शविण्यासाठी वापरला जातो. परंतु सदर सर्वेक्षणात सहसंबंध व्यतिरिक्त इतरही कारकसंबंध दर्शविण्यासाठी या प्रत्ययाचा वापर आढळून आला आहे. सर्वेक्षणात मिळालेल्या भाषिक सामग्रीमध्ये (१) अपादान आणि सहसंबंध, (२) करण आणि सहसंबंध, (३) अपादान, सहसंबंध आणि करण, (४) अपादान, सहसंबंध आणि अधिकरण तसेच (५) अपादान, सहसंबंध, अधिकरण आणि करण या कारकसंबंधांचे विकार समरूपीभवन आढळून आले आहे. संबंधित विकार समरूपीभवन हे महाराष्ट्रातील केवळ कोकण भागात (प्रामुख्याने पालघर जिल्ह्यातील निरनिराळ्या जाती-जमातींमध्ये) आढळले आहे. या विशेषाचा भौगोलिक - सामाजिक प्रसार व उदाहरणे पुढे दिली आहेत.

१.१ अपादान आणि सहसंबंध विकार समरूपीभवन

अपादान आणि सहसंबंध हे दोन कारकसंबंध दर्शविण्यासाठी [-शी] या एकाच प्रत्ययाचा वापर राज्यातील ३ जिल्ह्यांत आढळला आहे. या प्रत्ययाचा भौगोलिक व सामाजिक प्रसार आणि उदाहरणे खाली दिली आहेत :

जिल्हा	तालुका व गाव
रायगड	अलिबाग - बोडनी (कोळी समाज) व बापळे (आगरी समाज), रोहा - नागोठणे (सोनकोळी समाज),

श्रीवर्धन - बागमांडला (महादेव कोळी समाज),
महाड - नरवण (मुस्लिम समाज), मुरूड - एकदरा (महादेव कोळी समाज)
ठाणे मुरबाड - पाटगाव (आगरी समाज), अंबरनाथ - उसाटणे (कातकरी समाज)
पालघर मोखाडा - दांदवळ (म ठाकूर समाज)

१.१.१ उदाहरण (जि. रायगड, ता. अलिबाग, गाव बोडनी, स्त्री५१, कोळी, २री)

ज्याला शिक्षन नाय त्याना कमी केलं धंद्यावरशी [अपादान कारकसंबंध]

ǰyala šikšən nay tyana kəmi kelə dhəndyawəršī

ǰya-la šikšən nay tya-na kəmi ke-l-ə dhəndya-wər-šī

REL.OBL-DAT education.3SGN NEG COREL.OBL-ACC less do-PFV-3SGN
business.OBL-PP.LOC-ABL

Those who did not have education were laid off from work.

१.१.२ उदाहरण (जि. रायगड, ता. अलिबाग, गाव बोडनी, स्त्री५१, कोळी, २री)

बोलतान एकीमेकीशी [सहसंबंध कारकसंबंध]

boltan ekimekišī

bol-tan ekimeki-šī

speak-IPFV.3PL each other-SOC

They talk to each other.

१.१.३ उदाहरण (जि. रायगड, ता. अलिबाग, गाव बापळे, पुर८, आगरी, १वी)

टेबलावरशी बाटली पडली [अपादान कारकसंबंध]

teblawəršī baṭli pəḍli

tebla-wər-šī baṭli pəḍ-l-i

table.OBL-PP.LOC-ABL bottle.3SGF fall-PFV-3SGF

The bottle fell from the table.

१.१.४ उदाहरण (जि. रायगड, ता. अलिबाग, गाव बापळे, पुर८, आगरी, १वी)

एकामेकाशी बोलतात [सहसंबंध कारकसंबंध]

ekamekašī boltat

ekameka-**ši** bol-t-at

each other-**SOC** speak-IPFV-3PL

They talk to each other.

१.१.५ उदाहरण (जि. रायगड, ता. महाड, गाव नरवण, पु१८, मुस्लिम, एस.वाय.बी.कॉम)

डब्बा काडलाय तिनं टिफीन बॅगशी [अपादान कारकसंबंध]

ḍəbba kaḍlay tinə ʈifin bæɡʃi

ḍəbba kaḍ-l-a-y ti-nə ʈifin bæɡ-**ši**

box.3SGM take out-PFV-3SGM-be.PRS she-ERG tiffin bag-**ABL**

She has taken the box out of the tiffin bag.

१.१.६ उदाहरण (जि. रायगड, ता. महाड, गाव नरवण, पु१८, मुस्लिम, एस.वाय.बी.कॉम)

सर्व्याशी कोकनीच [सहसंबंध कारकसंबंध]

sərwyæn**ši** koknic

sərwyæn-**ši** kokni-c

all.OBL-**SOC** Kokni-EMPH

(I talk to) everyone in Kokni language.

१.१.७ उदाहरण (जि. पालघर, ता. मोखाडा, गाव दांडवळ, स्त्री३५, म ठाकूर, ७वी)

रनिंग करते हे खांबाशी त ते खांबाला [अपादान कारकसंबंध]

rəning kərte he k^hamba**ši** tə te k^hambala

rəning kər-t-e he k^hamb-a-**ši** tə te k^hamb-a-la

running do-IPFV-3SG DEM.PROX.OBL pillar-OBL-**ABL** so DEM.DIST.OBL
pillar-OBL-LOC

He runs from this pillar to that pillar.

१.१.८ उदाहरण (जि. पालघर, ता. मोखाडा, गाव दांडवळ, पु२४, म ठाकूर, एस.वाय.बी.ए.)

मी तुझ्याशी बोलतो [सहसंबंध कारकसंबंध]

mi tuj^ha**ši** bolto

mi tu-j^h-a-**ši** bol-t-o

I you-GEN-OBL-**SOC** speak-IPFV-1SGM

I talk to you.

१.२ करण आणि सहसंबंध विकार समरूपीभवन

करण आणि सहसंबंध हे दोन कारकसंबंध दर्शविण्यासाठी [-शी] या एकाच प्रत्ययाचा वापर केवळ पालघर जिल्ह्यातील वसई तालुक्यामधील सायवन गावातील कातकरी समाजात आढळला आहे.

१.२.१ उदाहरण (जि. पालघर, ता. वसई, गाव सायवन, पु२६, कातकरी, ४थी)

हातरूमालशी नाक पुसलं [करण कारकसंबंध]

hatrumal**śi** nak puslə

hatrumal-**śi** nak pus-l-ə

hanky-**INS** nose handkerchief

(He) wiped his nose with a handkerchief.

१.२.२ उदाहरण (जि. पालघर, ता. वसई, गाव सायवन, पु२६, कातकरी, ४थी)

त्या एकामेरीशी बोलतात [सहसंबंध कारकसंबंध]

tya ekameri**śi** boltat

tya ekameri-**śi** bol-t-at

they.OB1 each other-**SOC** speak-IPFV-3PLF

They talk to each other.

टीप - याच समाजातील बोलीमध्ये [-ऊन] हा प्रत्यय अपादान कारकसंबंध दर्शविण्यासाठी वापरला जातो. उदाहरण खाली दिले आहे :

१.२.३ उदाहरण (जि. पालघर, ता. वसई, गाव सायवन, पु३५, कातकरी, ४थी)

पिशवीतून सपरचंद काडलं [अपादान कारकसंबंध]

pišwitun səpərčənd kaḍlə

pišwi-t-**un** səpərčənd kaḍ-l-ə

bag-LOC-**ABL** apple.3SGN take out-PFV-3SGN

(He) took an apple out from the bag.

१.३ अपादान, सहसंबंध आणि करण विकार समरूपीभवन

अपादान, सहसंबंध आणि करण कारकसंबंध दर्शविण्यासाठी [-शी/ची] या एकाच प्रत्ययाचा वापर राज्यातील केवळ पालघर आणि रायगड जिल्ह्यांत आढळला. या प्रत्ययाचा भौगोलिक व सामाजिक प्रसार आणि उदाहरणे खाली दिली आहेत :

जिल्हा	तालुका व गाव
पालघर	डहाणू - पिंपळशेत (वारली समाज), वसई - वाघोली (वारली समाज)
रायगड	कर्जत - गोळवाडी (मराठा समाज) व साळोख (कातकरी समाज)

पालघर जिल्ह्यामधील वाघोली (ता. वसई) गावातील वारली समाजामध्ये [-शी] हे प्रत्ययी रूप करण या कारकसंबंधाचा निर्देश करण्यासाठी तर [-ची] हे प्रत्ययी रूप अपादान कारकसंबंधाचा निर्देश करण्यासाठी आढळले आहे. मात्र पालघर जिल्ह्यातील इतर तालुक्यांमधील वारली समाजामध्ये [-शी] हे प्रत्ययी रूप करण, अपादान, सहसंबंध आणि अधिकरण या कारकसंबंधांचा निर्देश करण्यासाठी दिसून आले आहे.

१.३.१ उदाहरण (जि. पालघर, ता. डहाणू गाव पिंपळशेत, पु४५, वारली, ८वी)

आता चेंडू घितला हाय तेच्याकडशी [अपादान कारकसंबंध]

ata čeᅇdu g^hitla hay tečakəᅇši

ata čeᅇdu g^hit-l-a hay te-č-a-kəᅇ-ši

now ball.3SGM take-PFV-3SGM be.PRS he.OBL-GEN-OBL-PP.LOC-ABL

Now he has taken the ball from him.

१.३.२ उदाहरण (जि. पालघर, ता. डहाणू गाव पिंपळशेत, पु४५, वारली, ८वी)

वारलीशी त वारली भाषा बोलतो [सहसंबंध कारकसंबंध]

warliši tə warli b^haša bolto

warli-ši tə warli b^haša bol-t-o

Warli-SOC so Warli language speak-IPFV-1SGM

I speak Warli language with Warli people.

१.३.३ उदाहरण (जि. पालघर, ता. डहाणू गाव पिंपळशेत, पु२४, वारली, ६वी)

हाताशी बाटली खाली पडली आहे [करण कारकसंबंध]

hataši baᅇli k^hali pəᅇli ahe

hat-a-ši baᅇli k^hali pəᅇ-l-i ahe

hand-OBL-INS bottle.3SGF down fall-PFV-3SGF be.PRS

The bottle is dropped by hand.

१.३.४ उदाहरण (जि. रायगड, ता. कर्जत, गाव गौळवाडी, स्त्री४२, मराठा, २री)

दोनी लोटून दिल्या टेबलावरशी मुलाने [अपादान कारकसंबंध]

doni loṭun dilya ṭeblawərši mulane

doni loṭ-un di-l-ya ṭebla-wər-ši mula-ne

both.OBL sweep-CP give-PFV-3PLF table.OBL-PP.LOC-ABL boy.OBL-ERG

The boy swept both the bottles off the table.

१.३.५ उदाहरण (जि. रायगड, ता. कर्जत, गाव साळोख, स्त्री२५, कातकरी, अशिक्षित)

काय काडं त्यानी फुल पेन्सलीशी [करण कारकसंबंध]

kay kaḍə tyani p^hul pensəliši

kay kaḍ-ə tya-ni p^hul pensəli-ši

what draw-PFV.3SGN he.OBL-ERG flower.3SGN pencil.OBL-INS

What has he drawn with the pencil, it's a flower.

१.३.६ उदाहरण (जि. रायगड, ता. कर्जत, गाव साळोख, पु६२, मुस्लिम, १०वी)

बॅगशी त्यानं किताब काडून देल्ली [अपादान कारकसंबंध]

bægši tyanə kitab kaḍun delli

bæg-ši tya-nə kitab kaḍ-un de-ll-i

bag-ABL he.OBL-ERG book.3SGF remove-CP give-PFV-3SGF

He removed the book from the bag and gave it (to me).

१.३.७ उदाहरण (जि. रायगड, ता. कर्जत, गाव साळोख, पु६२, मुस्लिम, १०वी)

याने याला मारला काठीशी मारला [करण कारकसंबंध]

yane yala marla kaṭhiši marla

ya-ne ya-la mar-l-a kaṭhi-ši mar-l-a

he.OBL-ERG he.OBL-ACC hit-PFV-3SGM stick-INS hit-PFV-3SGM

He hit him with a stick.

१.३.८ उदाहरण (जि. पालघर, ता. वसई, गाव वाघोली, स्त्री५०+, वारली, अशिक्षित)

पिशवीची काय काडलं त्यानी [अपादान कारकसंबंध]

pišwiči kay kaḍlə tyani

pišwi-či kay kaḍ-l-ə tya-ni

bag-**ABL** what remove-PFV-3SGN he.OBL-ERG

What did he take out of the bag?

१.३.९ उदाहरण (जि. पालघर, ता. वसई, गाव वाघोली, पु४५, वारली, अशिक्षित)

एकमेकाशी काइतरी बोलतात ते [सहसंबंध कारकसंबंध]

ekmekaši kaitəri boltat te

ekmeka-ši kaitəri bol-t-at te

each other-SOC something speak-IPFV-3PL they

They are saying something to each other.

१.३.१० उदाहरण (जि. पालघर, ता. वसई, गाव वाघोली, स्त्री५०+, वारली, अशिक्षित)

हाताशी मारलं [करण कारकसंबंध]

hataši marlə

hat-a-ši mar-l-ə

hand-OBL-INS hit-PFV-3SGN

(He) hit (him) with his hand.

१.४ अपादान, सहसंबंध आणि अधिकरण विकार समरूपीभवन

अपादान, सहसंबंध आणि अधिकरण या कारकसंबंधांचे विकार समरूपीभवन दर्शविण्यासाठी [-शी] हा प्रत्यय केवळ उत्तर कोकणात आढळला आहे. या प्रत्ययाचा भौगोलिक व सामाजिक प्रसार आणि उदाहरणे खाली दिली आहेत :

जिल्हा	तालुका व गाव
पालघर	डहाणू - बोर्डी (वाडवळ समाज), तलासरी - गिरवाव (वारली समाज) व उधवा (वारली समाज)
ठाणे	अंबरनाथ - उसाटणे (आगरी समाज)

१.४.१ उदाहरण (जि. पालघर, ता. डहाणू, गाव बोर्डी, स्त्री५८, वाडवळ, १०वी)

बुटं काडली त्यान पायाशी [अपादान कारकसंबंध]

buṭə kaḍli tyan payaši

buṭə kaḍ-l-i tya-n paya-ši

shoes remove-PFV-3PL he.OBL-ERG leg.OBL-**ABL**

He took the shoes off his feet.

१.४.२ उदाहरण (जि. पालघर, ता. डहाणू, गाव बोर्डी, स्त्री२७, वाडवळ, एम.ए., डी.एड.)

वयस्कर त्यांच्याशी वाडवळ [सहसंबंध कारकसंबंध]

wəyəskər tyañčāši waḍwəḷ

wəyəskər tyañ-č-a-ši waḍwəḷ

older they.OBL-GEN-OBL-**SOC** Wadwal

I speak in Wadwal language with older people.

१.४.३ उदाहरण (जि. पालघर, ता. डहाणू, गाव बोर्डी, स्त्री५८, वाडवळ, १०वी)

आज सकांशी उठून चूल लाउन पानी तापवलं [अधिकरण कारकसंबंध]

aj səkaiši uṭhun cul laun paṇi tapəwḷə

aj səkai-ši uṭh-un cul la-un paṇi tap-əw-l-ə

today morning-**LOC** wake up-CP stove light-CP water.3SGN heat-CAUS-PFV-3SGN

I woke up in the morning today, lit the stove and heated the water.

१.४.४ उदाहरण (जि. पालघर, ता. तलासरी, गाव गिरगाव, पुर३, वारली, बी.एस.सी.)

त्याहां बाटल्या टेबलावरशी पाडल्या [अपादान कारकसंबंध]

tyahā baṭlya ṭeblawərši paḍlya

tya-hā baṭlya ṭebla-wər-ši paḍ-l-ya

he.OBL-ERG bottle.3PLF table.OBL-PP.LOC-**ABL** fall.CAUS-PFV-3PLF

He pushed the bottles off the table.

१.४.५ उदाहरण (जि. पालघर, ता. तलासरी, गाव गिरगाव, पुर३, वारली, बीएससी)

लोकांशी संपर्क साधायला पाहिजे [सहसंबंध कारकसंबंध]

lokan^ši səmpərkə sad^hhayla pahijē

lokan-^ši səmpərkə sad^hh-ayla pahijē

people-**SOC** contact.3SGM achieve-NON.FIN want

(I think) One should make contact with other people.

१.४.६ उदाहरण (जि. पालघर, ता. तलासरी, गाव गिरगाव, पुर ३, वारली, बी.एस.सी.)

म्हंजी दुसऱ्या गावात आमच्या गावाशी दुसरा गाव हाइना थ होता [अधिकरण कारकसंबंध]

m^həñji dusrya gawat amčā gawa^ši dusra gaw haina t^hə hota

m^həñji dusrya gaw-a-t am-č-a gaw-a-^ši dusra gaw hai na t^hə hota

means other.OBL village-OBL-LOC we.EXCL-GEN-OBL village-OBL-LOC

other.3SGM village.3SGM be.PRS DM that.3SGM be.PST.3SGM

There was another village near our village.

१.४.७ उदाहरण (जि. ठाणे, ता. अंबरनाथ, गाव उसाटणे, स्त्री ५५, आगरी, अशिक्षित)

पिशवीशी काय कारलं सपरचंद [अपादान कारकसंबंध]

pišwi^ši kay karlə səpərcənd

pišwi-^ši kay kar-l-ə səpərcənd

bag-**ABL** what remove-PFV-3SGN apple.3SGN

What did he take out from the bag, it's an apple.

१.४.८ उदाहरण (जि. ठाणे, ता. अंबरनाथ, गाव उसाटणे, स्त्री ५५, आगरी, अशिक्षित)

बोलतान एक्यामेक्याशी [सहसंबंध कारकसंबंध]

boltan ekyamekya^ši

boltan ekyamekya^ši

speak-IPFV-3PL each other-OBL-**SOC**

(They) talk to each other.

१.४.९ उदाहरण (जि. ठाणे, ता. अंबरनाथ, गाव उसाटणे, स्त्री ५५, आगरी, अशिक्षित)

शेतावर गेलू तिथशी भात खूनला तितून डबल शेतावर जेलू तिथशी भात पेरला [अधिकरण कारकसंबंध]

šetawər gelu tit^hə^ši b^hat k^hunla titun dəbəl dusrya šetawər jelu tit^hə^ši b^hat perla

ह्या सामग्रीचे अधिकार क्रिएटिव्ह कॉमन्स संस्थेच्या श्रेयनिर्देशन-समवितरण ४.० ह्या परवान्याअंतर्गत मुक्त करण्यात येत आहेत.

परवान्याच्या मजकुरासाठी पुढील दुवा पाहता येईल. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>.

šet-a-wər ge-l-u tit^{hə}-ši b^hat k^hun-l-a tit-un dəbəl dusrya šet-a-wər je-l-u tit^{hə}-ši
b^hat per-l-a

farm-OBL-PP.LOC go-PFV-1SGF there-LOC rice reap-PFV-3SGM double
farm-OBL-PP.LOC go-PFV-1SGF there-LOC rice sow-PFV-3SGM

I went to the field and reaped rice there; I went to another field and sowed rice.

१.४.१० उदाहरण (जि. पालघर, ता. तलासरी, गाव उधवा, स्त्री५०, वारली, अशिक्षित)

पळत सुटली घरातशी [अपादान कारकसंबंध]

pələt suṭli g^həratši

pələt suṭ-l-i g^hər-a-t-ši

run leave-PFV-1SGF home-OBL-LOC-ABL

(I) started running out of the house.

१.४.११ उदाहरण (जि. पालघर, ता. तलासरी, गाव उधवा, पु३०, वारली, बी.कॉम)

म्हजजे कोनाशीबी बोलायच्चा हा त चांगलाच [सहसंबंध कारकसंबंध]

m^həñje konaši^{bi} bolayca hā tə caṅglac

m^həñje kona-ši-bi bol-ayca hā tə caṅgla-c

means who.OBL-SOC-PRT speak-NON.FIN be.PRS so good-EMPH

If you want to talk to anyone, talk well.

१.४.१२ (जि. पालघर, ता. तलासरी, गाव उधवा, स्त्री५०, वारली, अशिक्षित)

तिकडं ती नवरी बसवायची चौकाशी [अधिकरण कारकसंबंध]

tikḍə ti nəwri bəswayči cəwkaši

tikḍə ti nəwri bəs-(ə)w-ayč-i cəwka-ši

there DEM.DIST.3SGF bride.3SGF sit-CAUS-NON.FIN-3SGF square.OBL-
LOC

The bride is made to sit there in the courtyard.

१.५ अपादान, सहसंबंध, अधिकरण आणि करण विकार समरूपीभवन

अपादान, सहसंबंध, अधिकरण आणि करण या कारकसंबंधांचे विकार समरूपीभवन दर्शविण्यासाठी [-शी] हा एकच प्रत्यय रत्नागिरी जिल्ह्यातील संगमेश्वर तालुक्यातील कोंडिवरे गावातील मुस्लिम समाजात आढळून आला आहे.

१.५.१ उदाहरण (जि. रत्नागिरी, ता. संगमेश्वर, गाव कोंडिवरे, स्त्री३०, मुस्लिम, ५वी)

घडी काडलान हाताशी [अपादान कारकसंबंध]

g^hədi kaɖlan hataʃi

g^hədi kaɖ-lan hat-a-ʃi

watch remove-PFV hand-OBL-ABL

He removed the watch from his hand.

१.५.२ उदाहरण (जि. रत्नागिरी, ता. संगमेश्वर, गाव कोंडिवरे, स्त्री३०, मुस्लिम, ५वी)

लहानपनाक काय खेलत होतीव सगल्यांशी मिलून मिलून येत होतीव [सहसंबंध कारकसंबंध]

ləhanpənak kay k^helət hotiw səglyanʃi milun milun yet hotiw

ləhanpən-a-k kay k^hel-ət hot-iw səglyan-ʃi mil-un mil-un ye-t hot-iw

childhood-OBL-LOC what play-IPFV be.PST-1SGF all.OBL-SOC together
REDUP come-IPFV be.PST-1SGF

As a child (I) used to play and come with everyone.

१.५.३ उदाहरण (जि. रत्नागिरी, ता. संगमेश्वर, गाव कोंडिवरे, स्त्री७५, मुस्लिम, ५वी)

ते तुज्या पप्पाच्या बुआच्या घराशीस होती [अधिकरण कारकसंबंध]

te tuʃa pəppača buača g^həraʃis hoti

te tu-ʃ-a pəppa-č-a bua-č-a g^hə-r-a-ʃi-s hot-i

it you-GEN-OBL father-GEN-OBL aunt-GEN-OBL home-OBL-LOC be.PST-3SGF

It was near your father's aunt's house.

१.५.४ उदाहरण (जि. रत्नागिरी, ता. संगमेश्वर, गाव कोंडिवरे, स्त्री३०, मुस्लिम, ५वी)

काइतर टाकला डब्ब्याशी [अधिकरण कारकसंबंध]

kaitər ʔakla ɖəbbyaʃi

kaitər ʔak-l-a ɖəbbya-ʃi

something put-PFV-3SGM box.OBL-LOC

(He) put something in the box.

१.५.५ उदाहरण (जि. रत्नागिरी, ता. संगमेश्वर, गाव कोंडिवरे, स्त्री७५, मुस्लिम, ५वी)

प्यारशी बाय बोलतो (मुलीला) [करण कारकसंबंध]

pyarśi bay bolto

pyar-śi bay bol-t-o

love-INS 'bay' speak-IPFV-1PL

We address our daughter as 'bay' with love.

संदर्भ :

- कॉम्प्री, बर्नार्ड. (१९९१). फॉर्म अँड फंक्शन इन आयडेंटिफाइंग केसेस. प्लॅन्क, फ्रांस (संपा.), पॅराडाइम्स : द इकॉनॉमी ऑफ इंप्लेक्शन, ४१-५६. बर्लिन : मूतो द ग्रायटर.
- ब्लेक, बॅरी. (२००१). केस. केम्ब्रिज : सी.यू.पी.

